

AFSCHRIJF van de meppen
beroesend tot giffen een rechtbank
van eerste aanleg, zitting houdende
te Antwerpen.

vonnis nr. 483 F°A

(B470) Hoger Beroep door Gewestelijke
Stedenbondkundige Insp. t/alles

V O N N I S

nummer : 483

datum : 24 FEB. 2003

1B4811 Vonnis ~~aan~~ door
O.M.

e/alles

De Rechtbank van eerste aanleg van het gerechtelijk arrondissement
Antwerpen, kamer 1C, rechtdoende in correctionele zaken, heeft het vol-
gende vonnis uitgesproken:

Notitie nummer: AN66.66.413-98

in zake van **HET OPENBAAR MINISTERIE:**

TEGEN :

1.
zaakvoerder
geboren te on
wonende te
Belg

2.
lerares
geboren te op
wonende te
Belgische

BETICHT VAN :

Te

de eerste en de tweede

Hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de
uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de
uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf
zonder hun bijstand niet had kunnen worden gepleegd;

e/alles

*1B4811
Hoger Beroep door*

A. Bij inbreuk op de artikelen 44, 64, 65 en 69 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (artikels 42, 66, 67, 68, 69 en 71 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996), thans strafbaar gesteld overeenkomstig de artikelen 99, 146, 147, 148, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (Belgisch Staatsblad 8 juni 1999)

- zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen

de eerste en de tweede, als (mede)eigenaar(s) die de opstelling van een vaste of verplaatsbare inrichting heeft toegestaan of gedoogd en/of die tot de werken opdracht heeft gegeven en/of die de werken hebben uitgevoerd

op het onroerend goed gelegen te
gekadastréerd als sectie
met een (globale) oppervlakte van 12 595 m²
eigendom van eerste en tweede gedaagde
bij akte verleden op 12 december 1990, overgeschreven te
hypotheekkantoor op 8 januari 1991,

de hierna vermelde werken

de eerste en de tweede

I. tussen 31 december 1990 en 1 januari 1995 te hebben uitgevoerd

de eerste en de tweede

II. van dan af tot en met 30 april 2000 te hebben instandgehouden

nl. het afbreken van een bestaande woning, met garagehuis en het optrekken van een volledig nieuwe woning (met op het gelijkvloers een living, keuken, bureel en inkomhal, en op de eerste verdieping vier slaapkamers, twee badkamers en een speelzolder), een zwembad (10 m x 5 m), een carport met afdak (9 m x 6,5 m), een houten tuinhuis (4,5 m x 3 m)

B. Bij inbreuk op de artikelen 99, 146, 147, 148 en 149 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (Belgisch Staatsblad 8 juni 1999)

op het onroerend goed omschreven onder de tenlastelegging A,

de eerste en de tweede

van 1 mei 2000 tot 5 februari 2001

de sub A omschreven bouwsels verder te hebben in stand gehouden.

en nog in zake van :

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR**
waarvan de kantoren gevestigd zijn te

- vrijwillig tussenkomende partij -

- ter zitting vertegenwoordigd door meester
te

advocaat bij de balie

-oOo-

Gezien de stukken van het onderzoek.

Gezien het bewijs van inschrijving van de dagvaarding van beklaagden door
de bewaarder der Hypotheken kantoor te dd. 23 augustus 2001,
ten rande van de overschrijving van de titel van verkrijging,

Gehoord de vrijwillig tussenkomende partij in haar middelen en besluiten,
ontwikkeld door meester advocaat bij de balie te

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn vordering.

Gehoord de eerste beklagde in zijn middelen van verdediging, bijgestaan
door meester en meester beiden advocaat bij
de balie te

Gehoord de tweede beklagde in haar middelen van verdediging, ontwikkeld
door meester en meester beiden advocaat bij
de balie te door de rechtbank gemachtigd om tweede beklagde
te vertegenwoordigen voor de behandeling van de zaak.

Vooreerst stelt de rechtbank vast dat in de dagvaarding vergeten werd de geboorteplaats van eerste beklaagde, zijnde te vermelden.

Dat het behoort dat de dagvaarding met dit gegeven wordt aangevuld, zoals hiervoor reeds gedaan werd.

1) Met betrekking tot het verzoek tot uitstel.

Beklaagden voeren aan dat huidige procedure niet in staat is vermits de administratieve procedure niet beëindigd is.

Beklaagde diende op 9 maart 2000 een regularisatie-bouwaanvraag in bij met een volledig nieuw bouwdoossier.

Tot op heden is er nog geen definitieve administratieve beslissing.

De rechtbank stelt vast dat beklaagden tot op heden geen vergunning hebben bekomen.

De rechtbank merkt terzake op dat het al dan niet regulariseerbaar zijn van de wederrechtelijke toestand, geen invloed heeft op de door beklaagden begane overtreding zelf.

De rechtbank aanvaardt de stelling van beklaagden niet en meent dat de begane inbreuk thans dient beoordeeld te worden. Het later afleveren van een vergunning doet geen afbreuk aan het oorspronkelijk misdrijf.

(S. De Witte en Y. De Jonghe, "Het vergelijk en de regularisatievergunning", in Seminarie Handhavingsbeleid Ruimtelijke Ordening, 1997).

De vraag of in de toekomst een vergunning zal kunnen bekomen worden is irrelevant voor de beslissing over de strafvordering.

(Cass., 11 december 2001, Tijdschr. voor Milieurecht, 2001, 244 e.v., met noot VANSANT P., over de irrelevantie van administratieve procedures bij de beslissing over straf en herstel, pg. 247 e.v.).

2) Ten gronde.

a) Met betrekking tot de eventuele overschrijding van de redelijke termijn.

De rechtbank stelt terzake dat het begrip "redelijke termijn" beoordeeld dient te worden in het licht van de gegevens van iedere zaak, rekening houdend

met de belangen van de beklaagden enerzijds, en de ernst van de onderzochte feiten en de moeilijkheden van het onderzoek anderzijds.

(Hof van Beroep Antwerpen, 3 mei 2000, onuitgegeven, en Hof van Beroep Antwerpen, 9 mei 2001, onuitgegeven).

Het proces-verbaal van vaststelling dateert van 30 september 1998.

De herstellvordering dateert van 18 januari 2000.

Nadien werden beklaagden verhoord met betrekking tot hun inzichten en werd hen alleszins nog de kans geboden tot regularisatie van de wederrechtelijke toestand.

Het blijkt inmiddels ook dat beklagde een regularisatie-aanvraag indiende op 9 maart 2000.

Het strafonderzoek werd afgesloten op 22 februari 2001 waarna beklaagden op 18 augustus 2001 gedagvaard werden voor deze rechtbank.

De rechtbank merkt op dat er zich geen bijzondere vertraging voordeed in het onderzoek. In stedenbouwwaken dienen diverse administratieve stukken te worden gevoegd (geboorteakten, notariële akte, enz.) en wordt meestal de kans geboden tot regularisatie wat overigens tijdrovend is. (Cass. 9 december 1997, R.W. nr. 1, 5/9/98).

Het gegeven dat het instandhouden van de wederrechtelijke constructies een voortdurend misdrijf is, is een bijkomend element om niet tot een overschrijding van de redelijke termijn te besluiten, omdat beklaagden uitdrukkelijk in kennis werden gesteld dat dit een misdrijf is en dat vervolging niet uitgesloten is (st. 18). De termijn gedurende dewelke deze vervolging boven hun hoofd hing is niet onredelijk lang.

Na analyse van al deze gegevens en rekening houdend met de complexiteit van de zaak, de houding van beklaagden, het openbaar ministerie en de gemachtigde ambtenaar alsook het College van Burgemeester en Schepenen, besluit de rechtbank dat er geen overschrijding is van de redelijke termijn cfr. artikel 6 E.V.R.M.

b) Met betrekking tot de aangevoerde omstandigheden zoals notariële tekortkomingen bij de aankoop van het onroerend goed.

Eerste beklagde voert aan dat hij zich voor de aankoop van de woning wel degelijk informeerde over de mogelijkheid tot oprichting van een nieuwe vrijstaande woning.

Hierbij verwijst hij onder meer naar de gunstige adviezen van van 8 november 1990 en 3 december 1990, alsook naar de bevestigingen hiervan door het College van Burgemeester en Schepenen van 21 november 1990, 6 december 1990 en 19 december 1990.

De notariële akte met betrekking tot de aankoop van "een woning op en met grond" werd verleden op 12 december 1990.

Er werd in vermeld dat de verkopers de serres en inclusief de funderingen zouden afbreken.

Voor de afbraak van de serres werd een vergunning verkregen, na beroep door de verkoper op 14 februari 1997, bij de Bestendige Deputatie op 23 april 1998.

De rechtbank meent dat beklagden bij de aankoop van het onroerend goed konden geloven dat zij na afbraak van de bestaande woning een nieuwe woning konden oprichten.

Deze elementen doen evenwel geen afbreuk aan het feit dat beklagden geen vergunning hadden voor de oprichting van de woning, zwembad en carport en houten tuinhuis.

Evenwel zal de rechtbank met deze elementen rekening houden bij de straf-toemeting.

Anderzijds merkt de rechtbank toch ook terzijde wel op dat het beroep van beklagde tegen de weigering van de bestemmingswijziging, als ingetrokken werd beschouwd, omdat beklagde niet op de briefwisseling van het provinciebestuur reageerde.

c) Met betrekking tot de weerhouden tenlasteleggingen A en B.

Het staat vast dat de woning, zwembad, carport en houten tuinhuis door beklagden werden opgericht zonder vergunning.

Tot op heden werd de wederrechtelijke toestand instandgehouden.

De opmerking van beklagden over het aandeel van tweede beklagde met name dat zich zou beperken tot loutere mede-eigendom, wordt door de rechtbank niet weerhouden.

De wederrechtelijke constructies werden duidelijk met haar medeweten opgericht en dienen uiteraard ook voor haar persoonlijk gebruik.

Het is duidelijk dat zij mededader is aan de uitvoering van het wanbedrijf cfr. artikel 66 SW.

Gelet op de objectieve vaststellingen, de stedenbouwkundige gegevens, het bijgevoegd fotodossier, acht de rechtbank de tenlasteleggingen A en B lastens beide beklaagden bewezen.

3) De herstellvordering.

Overeenkomstig artikel 159 GW kan de rechtbank de verordeningen en besluiten slechts toepassen voor zover deze wettig zijn.

De taak van de rechter beperkt zich hier niet tot een loutere bekrachtiging van de beslissing van het bestuur.

Algemeen in rechtspraak en rechtsleer wordt aanvaard dat het niet aan de rechter toekomt de opportuniteit van de herstelmaatregel te beoordelen, doch dat het wel tot de bevoegdheid van de rechtbank behoort de vordering op haar wettigheid, met name interne en externe wettigheid, te onderzoeken.

Met betrekking tot de externe wettigheid strekt de controle zich ook uit over de motiveringsplicht en of alle voorwaarden voor het bevelen van de herstelmaatregel zijn nageleefd.

Met betrekking tot de interne wettigheid dient te worden nagegaan of de herstelmaatregel gevorderd wordt met het oog op de goede ruimtelijke ordening.

Hierbij is een toetsing mogelijk aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder onder meer het redelijkheidsbeginsel.

(Debersaques, G., De santionering van stedenbouwmisdrijven: overzicht van enkele evoluties en knelpunten, 1993-1997, in B. Hubeau en J. Vandelanotte, De recente evoluties en knelpunten in de ruimtelijke ordening en stedenbouw, 1993-1997, p. 30-37;

A. Mast en J. Dujardin, H. Van Damme en J. Vandelanotte, Overzicht van het Belgisch Administratief recht, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, 1999, nr. 7603, p. 718;

M. Faure, Milieustrafrecht, Strafuitsluitingsgronden en toerekeningsperikelen in het milieustrafrecht, p. 6, 7).

De rechtbank is van oordeel dat de toetsing cfr. artikel 159 GW zich alleszins opdringt, doch de vraag stelt zich of dit in de huidige stand van de procedure dient te gebeuren.

In casu stelt de rechtbank immers vast dat er vooral ook een tegenstrijdigheid bestaat in het standpunt van de gemachtigde ambtenaar (thans stedenbouwkundige inspecteur) en het geformuleerde standpunt van het College van Burgemeester en Schepenen van _____ in hun besluit van 2 april 2002.

Naar aanleiding van een reeds ter zitting van 21 januari 2002 neergelegd schrijven van 16 januari 2002 van _____ werd door het openbaar ministerie op 7 februari 2002 navraag gedaan naar de inzichten van de stedenbouwkundige inspecteur, gelet op het tussengekomen decreet van 13 juli 2001 met verwijzing naar de artikelen 145 bis § 2 en 195 quinquies van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (D.R.O.).

In het antwoord van de stedenbouwkundige inspecteur van 11 april 2002 werd geen rekening gehouden met het besluit van het College van Burgemeester en Schepenen van 2 april 2002.

In het besluit van het College van Burgemeester en Schepenen werd uitdrukkelijk gemotiveerd dat in het kader van de opmaak van een ruimtelijk structuurplan, de herstellvordering dient gewijzigd te worden naar de betaling van een meerwaarde.

De mogelijkheid wordt hierbij voorzien om een vergunning te bekomen voor een bestemmingswijziging die een einde maakt aan de agrarische functie.

Beklaagde diende hiervoor een regularisatie-aanvraag in die nog hangende is.

Volgens de stedenbouwkundige inspecteur zou deze niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 145 bis § 1 van het D.R.O., doch spreekt geenszins over de bepalingen van artikel 145 bis § 2.

De rechtbank vindt het besluit van de stedenbouwkundige inspecteur zeker niet zo evident, gelet op het standpunt van de gemeente met betrekking tot een mogelijke bestemmingswijziging en meent dat de aanvraag dan wel zou kunnen voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een amnestiemaatregel, cfr. het decreet van 13 juli 2001, rekening houdend met de bepalingen van de artikelen 145 bis § 2 en 195 quinquies.

(Van De Vijvere W., Het decreet op de ruimtelijke ordening, Algemeen overzicht en planning, en

Roelandts B., Vergunningen en zonevreemd wonen, pg. 85 in Opleidingsprogramma over handhaving van het Milieurecht ten behoeve van magistraten, Gent, 2001).

Bij tegenstrijdige vorderingen, wat hier in casu het geval is, primeert de vordering van de stedenbouwkundige inspecteur cfr. artikel 149 § 1 decreet 18 mei 1999.

De rechtbank meent evenwel dat de herstellvordering alleszins moet steunen op de juiste motieven van stedenbouwkundige aard, en niet onredelijk mag zijn.

Het blijkt ook dat in de onmiddellijke omgeving van de woning van beklaagden nieuwe verkavelingen zijn doorgevoerd, waar zich ook residentiële woningen bevinden.

Het is niet zonder meer uit te sluiten dat beklaagden nog een regularisatievergunning kunnen bekomen.

De rechtbank wil thans niet zo ver gaan en besluiten dat de herstellvordering van de stedenbouwkundige inspecteur cfr. artikel 159 GW onwettig is en mits toepassing van dit artikel zonder gevolg dient te worden gelaten.

Eerder is het in de huidige stand van de procedure aangewezen de herstellvordering uit te stellen.

De administratieve procedure dewelke alleszins zijn belang heeft voor de herstellvordering, is nog niet beëindigd.

Beklaagden moeten de kans krijgen deze beslissing terzake af te wachten. (D'Hooghe D., De herstelmaatregelen inzake stedenbouw, R.W., 1988-1989, p. 1004; Hubeau B. en Peremans R., De sanctionering van stedenbouwmisdrijven, 1993, p. 191).

Strafmaat:

Het respecteren van de opgelegde stedenbouwkundige voorschriften is absoluut noodzakelijk voor het bekomen van een goede ruimtelijke ordening.

Het bouwen zonder vergunning is dan ook ontoelaatbaar.

De rechtbank houdt rekening met de door beklaagden aangevoerde elementen en hun blanco strafregister.

De navolgende straf wordt daarom opgelegd.

De feiten A en B vermengen zich als zijnde gepleegd met eenzelfde strafbaar opzet.

**OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK,**

Gelet op de artikelen 147, 162, 185, 194, 195 van het Wetboek van Strafvordering,
artikelen 1, 2, 3, 6, 7 van het Strafwetboek,
artikelen 11, 12, 14, 31, 32, 34, 35, 36, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935,
de verordeningen van de Raad van de ministers nr. 974/98 dd. 3/5/1998 en nr. 1103/97 dd. 17/6/1997 en de wetten van 26/06/2000 en 30/06/2000 betreffende de invoering van de euro,
artikel 1 van de wet van 5/3/1952 gewijzigd door de wet van 24/12/1993,
artikelen 28, 29 der wet van 1 augustus 1985,
artikel 159 van de Grondwet,
artikelen 44, 64, 65 en 69 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (artikels 42, 66, 67, 68, 69 en 71 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996), thans artikelen 99, 146, 147, 148, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening,
artikelen 145 bis §§ 1 en 2 en 195 quinquies van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, en het decreet van 13 juli 2001,
en bij toepassing van de artikelen 38, 40, 50, 65 en 66 van het Strafwetboek.

Rechtdoende op tegenspraak.

Verleent akte aan de Gewestelijke Stedenbouwkundige Inspecteur van zijn vrijwillige tussenkomst.

Vult de dagvaarding aan, zoals hiervoor omschreven en gedaan werd.

VEROORDEELT EERSTE EN TWEDEDE BEKLAAGDE, IEDER

hoofdens de vermengde feiten A en B :

tot een geldboete van 5.000 : 40,3399 x 200 = 24.789,35 euro

Verplicht elke veroordeelde, als bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, tot het betalen van een bijdrage van 10 euro, bij toepassing van artikel 1 van de wet van 5 maart 1952, gewijzigd door de wet van 26/06/2000, vermeerderd met 40 decimes, en telkens gebracht op **50 euro**.

Verplicht veroordeelden solidair tot betaling van de kosten van het geding belopende **47,55 euro**, en, bij toepassing van artikel 91 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1950, gewijzigd door het Koninklijk Besluit van 23 december 1993 en het KB van 11/12/2001, elk tot een vergoeding van **25 euro**.

Bepaalt de duur van de gevangenisstraf waardoor de geldboeten vervangen kunnen worden, bij gebrek aan betaling binnen een termijn vermeld in artikel 40 van het strafwetboek, op **drie maanden** voor iedere geldboete.

Aangezien veroordeelden vroeger geen enkele veroordeling tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden hebben opgelopen;
dat in die omstandigheden een genademaatregel van aard is om de verbetering van deze veroordeelden te doen verhoppen.

Beveelt dat bij toepassing en binnen de perken van artikel 8 der wet van 29 juni 1964, gewijzigd door artikel 4 van de wet van 10 februari 1994, de tenuitvoerlegging van de **geldboete** uitgesproken ten laste van **iedere veroordeelde**, wordt **uitgesteld** voor een termijn van drie jaar vanaf heden, **uitgezonderd voor iedere veroordeelde een effectief gedeelte van 1.000 : 40,3399 x 200 = 4.957,87 euro**, of een vervangende gevangenisstraf van één maand.

Stelt de herstellvordering voor onbepaalde tijd uit, om hoger vermelde redenen.

Alles wat voorafgaat is, overeenkomstig de bepalingen der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, in de Nederlandse taal geschied.

Aldus gevonnist en uitgesproken in openbare terechtzitting op vierentwintig februari tweeduizend en drie.

AANWEZIG:

**voorzitter van de kamer, enig rechter,
substituut-procureur des konings,
adjunct-griffier.**